

GENESIS

Seper Beresit

GENESIS

	Proloog	1:1 – 2:3
I	Dit zijn de 'toledot' van de hemel en de aarde	2:4 – 4:26
II	Dit is het boek van de 'toledot' van Adam	5:1 – 6:8
III	Dit zijn de 'toledot' van Noach	6:9 – 9:29
	En dit zijn de 'toledot' van de zonen van Noach	10:1 – 11:9
	Dit zijn de 'toledot' van Sem	11:10-26

De generaties van hemel & aarde: 2:4 -4:26

De slang nu was de sluwste onder alle dieren van het veld, die Jahweh God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Hoewel God gezegd heeft, U mag niet eten van alle bomen in de gaarde - En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de gaarde mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom die in het midden van de gaarde staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u. Toen zei de slang tegen de vrouw: U zult zeker niet stervende sterven. Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als goden zult zijn, kenners van goed en kwaad. En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begeerlijk was om inzicht te verkrijgen; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan. Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren. Zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten. De man en zijn vrouw hoorden de donder van Jahweh God, toen Hij heen en weer ging in de gaarde in de wind van de storm, en zij verborgen zich voor het aangezicht van Jahweh God te midden van de bomen in de gaarde. En Jahweh God riep de man en zei tegen hem: Waar bent u? En hij zei: Ik hoorde Uw stem in de gaarde en ik werd bevreesd, want ik ben naakt; daarom verborg ik mij. En Hij zei: Wie heeft u verteld dat u naakt bent? Hebt u van die boom gegeten waarvan Ik u geboden had daar niet van te eten? Toen zei de man: De vrouw die U gaf om bij mij te zijn, die heeft mij van die boom gegeven en ik heb ervan gegeten. En Jahweh God zei tegen de vrouw: Wat hebt u daar gedaan! En de vrouw zei: De slang heeft mij bedrogen en ik heb ervan gegeten.

De generaties van hemel & aarde: 2:4 -4:26

Toen zei Jahweh God tegen de slang: Omdat u dit gedaan hebt, bent u vervloekt onder al het vee en onder alle dieren van het veld! Op uw buik zult u gaan en stof zult u eten, al de dagen van uw leven. En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult het de hiel vermorzelen. Tegen de vrouw zei Hij: Ik zal uw pijn en uw ontvangenis zeer vermeerderen; in pijnlijke omstandigheden zult u kinderen baren. Naar uw man zal uw begeerte uitgaan, maar hij zal over u heersen. En tegen de man zei Hij: Omdat u geluisterd hebt naar de stem van uw vrouw en van die boom gegeten hebt waarvan Ik u gebod: U mag daarvan niet eten, is de aardbodem omwille van u vervloekt; In pijn zult u daarvan eten, al de dagen van uw leven; dorens en distels zal hij voor u laten opkomen en u zult het gewas van het veld eten. In het zweet van uw gezicht zult u brood eten, totdat u tot de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent; want stof bent u en u zult tot stof terugkeren. En Adam gaf zijn vrouw de naam Eva, omdat zij moeder van alle levenden is. En Jahweh God maakte voor de man en voor zijn vrouw kleren van huiden en kleetde hen daarmee. Toen zei Jahweh God: Zie, de mens is geworden als één van Ons, kenners van goed en kwaad. Nu dan, laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, zodat hij eeuwig zou leven! Daarom zond Jahweh God hem weg uit de gaarde van Eden, om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was. Hij verdreef de mens, en plaatste ten oosten van de gaarde van Eden de cherubs met een vlammend zwaard, dat heen en weer bewoog, om de weg naar de boom des levens te bewaken.

Spiegelbeeldstructuur Genesis 2:4 – 3:24

Het verhaal hoe de harmonie in de 'tempel gaarde' van Jahweh verbroken werd

- A Schepping van het aardwezen:** zijn harmonieuze relatie met de aarde en zijn thuis in de gaarde, waar hij vrijelijk voedsel heeft en toegang heeft tot de boom des levens (2: 4–17)
- B Schepping van de vrouw:** haar harmonieuze relatie met de man (2: 18–25)
- C Dialoog van de slang met de vrouw:** misbruik relatie en verzoeking van haar (3: 1–5)
- X De rebellie tegen God en Gods onthulling ervan** (3: 6–13)
- C' Oordeel over de slang:** zijn vervloeking en vijandige relatie met de vrouw (3: 14-15)
- B' Oordeel over vrouw:** haar ontwrichte relatie met de man (3:16)
- A' Oordeel over de man:** zijn ontwrichte relatie met de vervloekte aarde en verdrijving uit zijn thuis in de gaarde; hij moet nu zwoegen om voedsel te verwerven en heeft niet langer toegang tot de boom des levens (3: 17–24)

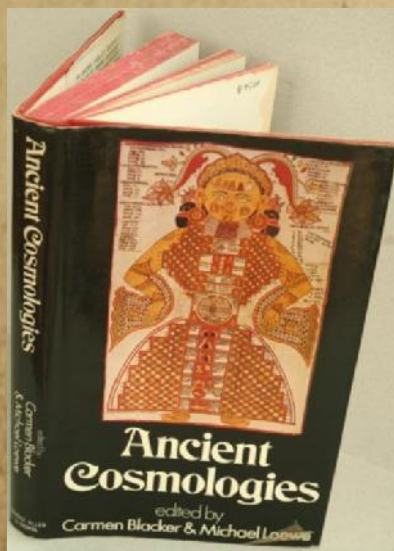

Creatie van de mens & de gaarde van Jahweh God

'Jahweh God nam het aardwezen, en zette het in de gaarde van Eden om die te bewerken en te onderhouden. En Jahweh God gebod het aardwezen: Van alle bomen van de gaarde mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u stervende sterven. Ook zei Jahweh God: Het is niet goed dat het aardwezen alleen is; Ik zal een hulp maken als iemand tegenover hem. Jahweh God vormde uit de aardbodem alle dieren van het veld en alle vogels in de lucht, en bracht die het aardwezen om te zien hoe die ze noemen zou; en zoals het aardwezen elk levend wezen noemen zou, zo zou zijn naam zijn.' (Gen.2:15-19)

❖ Heilig 'bewaren' van orde en 'beschermen' tegen vreemde invloeden → chaos & verderf

'Maar wat voor wijze mannen ook mogen denken over het doel van de schepping en wat de officiële leringen ook mogen zijn over de manier waarop de schepping tot stand kwam, er was de universele overtuiging dat wat in 'het begin' was gerealiseerd, bewaard moest blijven. Voor sterfelijke mensen was de meest essentiële taak van het aardse leven, ervoor te zorgen dat de orde van het universum in stand werd gehouden. De oude kosmologieën waren het erover eens dat voordat de wereld werd geschapen, er duistere krachten van chaos bestonden. En dat ze, hoewel ze bij de schepping waren teruggedreven naar de buitenrand van de wereld, toch een aanhoudende bedreiging bleven die de wereld konden binnendringen. De mogelijkheid van een dergelijke catastrofe kon alleen worden afgewend, door de acties van goden en mensen, die samenwerken om de scheppingsorde te bewaren. Die orde omvatte het evenwicht in het universum, het harmonieus samen bestaan in al zijn elementen en zijn essentiële cohesie tot behoud van alle gecreëerde vormen, dat werd samengevat in het woord **Ma'at**'

(J. Edward Plumley – Anglican priest, Academic & Egyptologist)

Dialogo van de slang met de vrouw

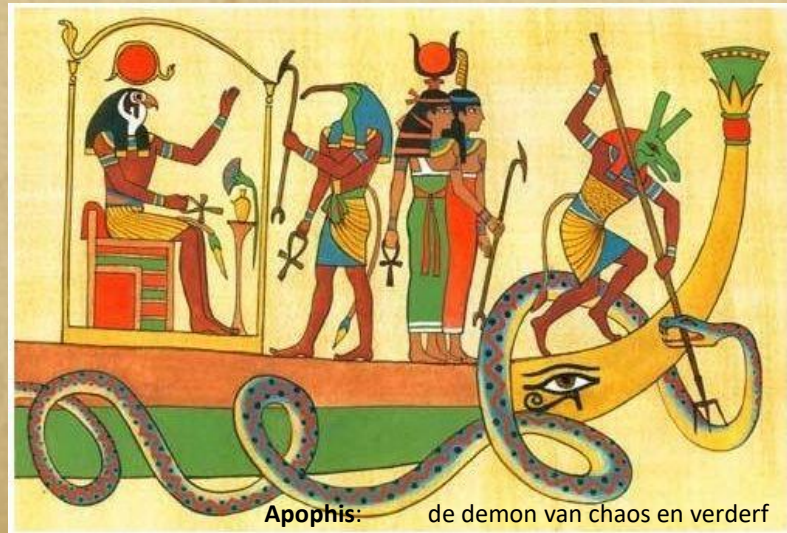

'De slang nu was de sluwste onder alle dieren van het veld, die Jahweh God gemaakt had;
en hij zei tegen de vrouw: Hoewel God gezegd heeft, U mag niet eten van alle bomen in de gaarde –
En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de gaarde mogen wij eten, maar van
de vrucht van de boom die in het midden van de gaarde staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten
en hem niet aanraken, anders sterft u. Toen zei de slang tegen de vrouw: U zult zeker niet stervende
sterven. Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u
als goden zult zijn, kenners van goed en kwaad.' (Gen.3:1-5)

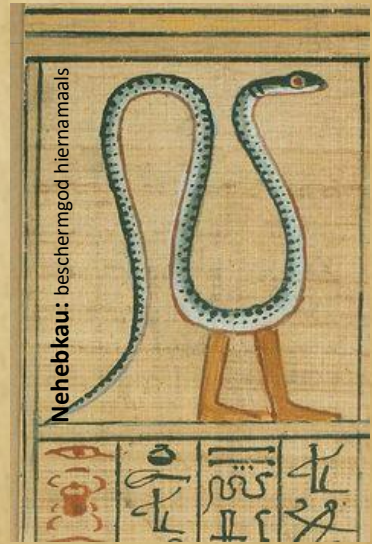
- ❖ De 'slang' (niet ſ geen tannin!) is enkel een 'schepsel' dat in beginsel 'goed' geschapen is
- ❖ De slang is voor de voormalige Egyptische slaven niet weg te denken uit hun geschiedenis

Uraeus: het symbool van de godin Wadjet

Apophis: de demon van chaos en verderf

Nehebkau: beschermgod hiernaals

Dialogo van de slang met de vrouw

'De slang nu was de sluwste onder alle dieren van het veld, die Jahweh God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Hoewel God gezegd heeft, U mag niet eten van alle bomen in de gaarde – En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de gaarde mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom die in het midden van de gaarde staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u. Toen zei de slang tegen de vrouw: U zult zeker niet stervende sterven. Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als goden zult zijn, kenners van goed en kwaad.' (Gen.3:1-5)

- ❖ De aanduiding 'sluw' (**arum**) kan een lovenswaardige deugd of een verdorven ondeugd zijn!

'Al wie schrander is, handelt met kennis van zaken,...' (Spr.13:16)

'Want je eigen mond geeft je ongerechtigheid te kennen, je hebt de tong van de listige gekozen.' (Job 15:5)

'Maar wanneer iemand moedwillig tegen zijn naaste optreedt en hem met list doodt,...' (Ex.21:14)

- ❖ Samengenomen creëren 2:25 en 3:1 '**een dilemma**' waar de mens komt voor te staan

En zij waren beiden naakt (**arom**) , de man en zijn vrouw, maar zij schaamden zich niet.

De slang nu was de sluwste (**arum**) onder alle dieren van het veld, die Jahweh God gemaakt

- ❖ Is de sluwheid van de slang een deugd om na te streven, . . .of een te vermijden ondeugd?
- ❖ De '**aromim**' moeten de '**arum**' van de slang nu gaan beoordelen! *Kan die hen helpen?!*

Dialogo van de slang met de vrouw

'De slang nu was de sluwste onder alle dieren van het veld, die Jahweh God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Hoewel God gezegd heeft, U mag niet eten van alle bomen in de gaarde – En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de gaarde mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom die in het midden van de gaarde staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u. Toen zei de slang tegen de vrouw: U zult zeker niet stervende sterven. Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als goden zult zijn, kenners van goed en kwaad.' (Gen.3:1-5)

- ❖ Gezien naar hfdst.2, is het toch opmerkelijk dat de slang zich richt tot de 'hulp' van de man?!
- ❖ De slang stelt 'wellicht' geen vraag, maar **vervormt zeker opzettelijk een feit**

'En Jahweh God gebod de mens: Van alle bomen in de gaarde mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten.' (Gen.2:16,17)

- ❖ De vrouw onderbreekt meteen de slang en 'corrigeert' met haar 'eigen' woorden...
- ❖ De belangrijke woorden 'alle' en 'vrijelijk' ontbreken en 'niet aanraken' wordt toegevoegd
- ❖ Voor haar is de boom van kennis van goed & kwaad, de 'boom des levens' geworden!
- ❖ De vrouw herhaalt niet 'voorzeker stervende sterven', maar spreekt enkel over **sterven**

Dialogoog van de slang met de vrouw

'De slang nu was de sluwste onder alle dieren van het veld, die Jahweh God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Hoewel God gezegd heeft, U mag niet eten van alle bomen in de gaarde – En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de gaarde mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom die in het midden van de gaarde staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u. Toen zei de slang tegen de vrouw: U zult zeker niet stervende sterven. Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als goden zult zijn, kenners van goed en kwaad.' (Gen.3:1-5)

- ❖ De repliek van de slang is **GEEN** openlijke ontkenning van de zekere dood!
- ❖ Vrij weergegeven → Meent niet dat de dood zo'n onmiddellijke dreiging is, *maar...*
- ❖ God wil u alleen ontmoedigen om de uitnemende mogelijkheden v/d boom niet te verwerven!
- ❖ Het beeld van Jahweh God dat de slang voorhoudt is typisch voor de *goden van het OMO*
- ❖ **Wijsheid & kennis ontvangen zonder God, buiten de geschapen sfeer is het aanbod**
- ❖ Let op hoe de slang geen handeling suggereert, hij laat volledig de keuze aan haar over...
- ❖ De slang heeft ook geen openlijke leugens voorgehouden, *maar halve waarheden*

Spiegelbeeldstructuur Genesis 2:4 – 3:24

Het verhaal hoe de harmonie in de 'tempel gaarde' van Jahweh verbroken werd

- A Schepping van het aardwezen:** zijn harmonieuze relatie met de aarde en zijn thuis in de gaarde, waar hij vrijelijk voedsel heeft en toegang heeft tot de boom des levens (2: 4–17)
- B Schepping van de vrouw:** haar harmonieuze relatie met de man (2: 18–25)
- C Dialoog van de slang met de vrouw:** misbruik relatie en verzoeking van haar (3: 1–5)
- X De rebellie tegen God en Gods onthulling ervan** (3: 6–13)
- C' Oordeel over de slang:** zijn vervloeking en vijandige relatie met de vrouw (3: 14-15)
- B' Oordeel over vrouw:** haar ontwrichte relatie met de man (3:16)
- A' Oordeel over de man:** zijn ontwrichte relatie met de vervloekte aarde en verdrijving uit zijn thuis in de gaarde; hij moet nu zwoegen om voedsel te verwerven en heeft niet langer toegang tot de boom des levens (3: 17–24)

De rebellie tegen God en Gods onthulling ervan

'En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begeerlijk was om inzicht te verkrijgen; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan. Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren. Zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten. De man en zijn vrouw hoorden de donder van Jahweh God, toen Hij heen en weer ging in de gaarde in de wind van de storm, en zij verborgen zich voor het aangezicht van Jahweh God te midden van de bomen in de gaarde.' (Gen.3:6-8)

❖ **De vrouw ziet nu met andere ogen naar de boom van kennis van goed & kwaad**

'En Jahweh God liet allerlei bomen uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te eten' (Gen.2:9)

'Soms schijnt een weg iemand recht, maar het einde daarvan voert naar de dood.' (Spr.14:12)

- ❖ Beiden zijn niet tevreden met de kennis die hen geschonken is om hun opdracht aan te vatten
- ❖ De man heeft haar meer lief dan God en betoont in *ongehoorzaamheid één vlees te zijn*
- ❖ *Beiden zien nu hun naaktheid en verbergen zich tussen de bomen* ➡ *waarlijk echte goden!*
- ❖ Deze boom had de boom van oordeel moeten zijn voor de slang, *maar de priesters falen*

De rebellie tegen God en Gods onthulling ervan

'En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begeerlijk was om inzicht te verkrijgen; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan. Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren. Zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten. De man en zijn vrouw hoorden de donder van Jahweh God, toen Hij heen en weer ging in de gaarde in de wind van de storm, en zij verborgen zich voor het aangezicht van Jahweh God te midden van de bomen in de gaarde.' (Gen.3:6-8)

- ❖ Plotseling is wat voorheen geen enkel probleem was, nu ineens héél problematisch. . .
- ❖ Wanneer Gods volk dit te horen krijgt, denken zij verder dan enkel schaamte & schande
- ❖ **Naaktheid als gevolg van rebellie** is een metafoor voor onterving en ballingschap

Toen zei Jahweh: Zoals Mijn dienaar Jesaja drie jaar naakt en barrevoets rondloopt, als teken en zinnebeeld voor Egypte en Cusj, zo zal de koning van Assyrië de gevangenen van Egypte en de ballingen uit Cusj wegvoeren, jong en oud, naakt en barrevoets, de billen bloot, tot schande van Egypte.

Op die dag zullen de bewoners van dit kustland zeggen: "Kijk wat er gebeurd is met hem op wie wij vertrouwden en tot wie wij vluchtten voor hulp, om gered te worden uit de hand van de koning van Assur. Hoe zullen wij kunnen ontkomen?" (Jes.20:3,4,6)

De rebellie tegen God en Gods onthulling ervan

'En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begeerlijk was om inzicht te verkrijgen; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan. Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren. Zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten. De man en zijn vrouw hoorden de donder van Jahweh God, toen Hij heen en weer ging in de gaarde in de wind van de storm, en zij verborgen zich voor het aangezicht van Jahweh God te midden van de bomen in de gaarde.' (Gen.3:6-8)

- ❖ Plotseling is wat voorheen geen enkel probleem was, nu ineens héél problematisch
- ❖ Wanneer Gods volk dit te horen krijgt, denken zij verder dan enkel schaamte & schande
- ❖ **Naaktheid als gevolg van rebellie** is een metafoor voor onterving en ballingschap

'Als een moeder het kleeid van haar zoon afneemt, dan ontferft zij haar zonen. Als haar zoon in haar huis terugkomt (in eer hersteld wordt), gaat ze naar de deur en neemt ze weg, (de klederen hingen aan de binnenkant van de deur) ...

Ze neemt de klederen en bekleed hen (de zonen) terug; Zo maakt zij haar zoon opnieuw tot haar zoon.'

(Hettitische wetgeving artikel 171 1650-1500 v. Chr.)

De rebellie tegen God en Gods onthulling ervan

‘En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begeerlijk was om inzicht te verkrijgen; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan. Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren. Zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten. De man en zijn vrouw hoorden de donder van Jahweh God, toen Hij heen en weer ging in de gaarde in de wind van de storm, en zij verborgen zich voor het aangezicht van Jahweh God te midden van de bomen in de gaarde.’ (Gen.3:6-8)

- ❖ Plotseling is wat voorheen geen enkel probleem was, nu ineens héél problematisch
- ❖ Wanneer Gods volk dit te horen krijgt, denken zij verder dan enkel schaamte & schande
- ❖ **Naaktheid als gevolg van rebellie** is een metafoor voor onterving en ballingschap
- ❖ Denk ook aan het verhaal van Jozef en zijn veelkleurig gewaad die vader Jakob hem gaf!
‘Zij stuurden het veelkleurige gewaad naar hun vader en zeiden: Dit hebben wij gevonden. Kijk toch eens of dit het gewaad van uw zoon is of niet.’ (Gen.37:32)
- ❖ Denk aan Simson ➡ het raadsel en de 30 stel onderklederen en de 30 stel bovenklederen
‘Toen gebeurde het op de zevende dag dat zij tegen de vrouw van Simson zeiden: Haal uw man over om ons het raadsel uit te leggen. ...Hebt u ons uitgenodigd om ons te onterven misschien?’ (Richt.14:15)

De rebellie tegen God en Gods onthulling ervan

'En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begeerlijk was om inzicht te verkrijgen; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan. Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren. Zij vlochten vijgenbladeren samen en maakten voor zichzelf schorten. De man en zijn vrouw hoorden de donder van Jahweh God, toen Hij heen en weer ging in de gaarde in de wind van de storm, en zij verborgen zich voor het aangezicht van Jahweh God te midden van de bomen in de gaarde.' (Gen.3:6-8)

- ❖ Wanneer beiden merken 'naakt' te zijn, realiseren ze zich dat ze **'alles'** kwijtgespeeld zijn...
- ❖ Da's de schaamte ,de grote wijsheid die ze verworven hebben *door de slang gehoor te geven*
- ❖ En dat is een schaamte en een schande **die zij zelf niet kunnen bedekken of herstellen!**
- ❖ **Wat is Gods reactie?** Jahweh God komt in oordeel, de dag van de Heer die **alles** openbaart

The image features a stone wall background. A horizontal band across the middle contains the word "GENESIS" in a large, bold, serif font. The letters are light yellow and appear to be carved into or painted on a dark brown, cracked surface that resembles aged parchment or a different type of stone. The overall aesthetic is ancient and historical.

GENESIS